

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตนเองเพื่อการประกอบอาชีพของคนพิการที่กำลังฝึกอาชีพในโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ บทความในวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย เอกสาร รายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้นอินเทอร์เน็ต
2. ศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Study) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ศึกษา ครั้งนี้ได้แก่กลุ่มคนพิการที่กำลังฝึกอาชีพที่ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ซึ่งมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 228 คน โดยไม่สุ่มตัวอย่าง ดังนี้

หลักสูตร	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนที่เก็บได้จริง (คน)
การพัฒนาระบบสารสนเทศ	85	80
อิเล็กทรอนิกส์	56	40
คอมพิวเตอร์และการจัดการธุรกิจ ภาคภาษาอังกฤษ	40	37
การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	19	6

หลักสูตร	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนที่เก็บได้จริง (คน)
มัลติมีเดียเพื่อการสื่อสารสังคม	14	6
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	8	8
เทคโนโลยีการเขียนแบบแม่พิมพ์	6	6
รวม	228	183

ที่มา: ณรงค์ รัตนโสภา, อาจารย์ประจำโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2553.

เหตุผลที่ไม่ได้ครบจำนวนเนื่องจากมีนักเรียน 45 คนที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ ด้วยข้อจำกัด ดังนี้

1. นักเรียนลาป่วย/ลากลับบ้าน จำนวน 14 คน
2. นักเรียนออกไปฝึกงานนอกสถานที่ ต่างจังหวัด ในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลจำนวน 31 คน จากหลักสูตร ดังนี้
 - หลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์ 12 คน
 - หลักสูตรพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 12 คน
 - หลักสูตรมัลติมีเดียเพื่อการสื่อสารสังคม 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) โดยการแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรเป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ลักษณะความพิการ ความรู้พื้นฐาน หลักสูตรการฝึกอาชีพ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ แรงบันดาลใจ ความสามารถ/ความถนัด จุดมุ่งหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครู/อาจารย์ เพื่อน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน การสนับสนุนจากครอบครัว

ส่วนที่ 3 การพัฒนาตนเอง ได้แก่ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ การสร้างนิสัยที่ดี การสร้างบุคลิกภาพที่ดี การปรับตัว

แบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มีลักษณะคำถามเป็นความคิดเห็นที่เป็นมาตรวัดแบบลิเคอร์ท 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดโดยให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำมาปรับปรุงแก้ไข
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มคนพิการที่ฝึกอาชีพที่ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงจำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบความชัดเจนและข้อบกพร่อง
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งตรวจความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ก่อนลงเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา

ค่าความเชื่อมั่น

ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง

- แรงบันดาลใจ ค่าความเชื่อมั่น 0.341
- ความสามารถ/ความถนัด ค่าความเชื่อมั่น 0.623

- การตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิต ค่าความเชื่อมั่น 0.735
- การเห็นคุณค่าในตนเอง ค่าความเชื่อมั่น 0.607

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง

- ครู/อาจารย์ ค่าความเชื่อมั่น 0.785
- เพื่อน ค่าความเชื่อมั่น 0.674
- สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่น 0.726
- กิจกรรมของโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่น 0.807
- การสนับสนุนจากครอบครัว ค่าความเชื่อมั่น 0.788

การพัฒนาตนเองเพื่อประกอบอาชีพ

- การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ค่าความเชื่อมั่น 0.838
- การสร้างนิสัยที่ดี ค่าความเชื่อมั่น 0.908
- การสร้างบุคลิกภาพที่ดี ค่าความเชื่อมั่น 0.869
- การปรับตัว ค่าความเชื่อมั่น 0.882

ผลรวมความเชื่อมั่น 0.942

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยาเพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยาเป็นผู้แทนนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนทุกชั้นเรียนกรอกข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปมอบให้ในวันที่ 18 มกราคม 2553 พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้และทำความเข้าใจกับข้อคำถามในแบบสอบถามกับอาจารย์เพื่อความเข้าใจในข้อคำถามที่ถูกต้องและตกลงเรื่องระยะเวลาในการเก็บข้อมูล โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 19 มกราคม 2553-วันที่ 24 มกราคม 2553 และกำหนดรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 25 มกราคม 2553 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามพร้อมสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้นในการเก็บข้อมูล ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืนจำนวนทั้งหมด 183 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลเพื่อสรุปผล โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean)
3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบค่าที (t-test)
5. การทดสอบค่าเอฟ (F-test)
6. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองใช้สูตรสำหรับการวัดระดับความคิดเห็น 3 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} = \frac{4}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

การแปลผลมีดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-2.33 หมายถึง การพัฒนาตนเองในระดับน้อย

คะแนนระหว่าง 2.34-3.67 หมายถึง การพัฒนาตนเองในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.68-5.00 หมายถึง การพัฒนาตนเองในระดับมาก

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาประกอบตาราง